

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
Kiadóhivatalban átvételre:
Egy évre 18 h.
Három évre 52 h.
Külföldi katonákhoz hordva:
Egy évre 20 h.
Három évre 58 h.
Külföldi postán szállítva:
Egy évre 24 h.
Három évre 68 h.
Egyes szám ára 1 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétvége és
ünnepek utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vékony
edzésre vagy megőrzésre nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó
hivatalban intézendők.

XIII. évfolyam 104. szám.

Nagyvárad

Szombat, 1917 május 5.

Események a tengeren.

Óriási tüzvész Valonában.

Budapest, május 4. (Saját tudósítónktól.) Május 3-ának estéjén tengeri repülőink a Po torkolatának területén az odigorói szivattyutelepre bombákat dobtak és veszteség nélkül tértek vissza. Ugyanazon estén más tengeri repülőrajok megfigyeit sikerrel megismételték támadásukat a villa vicentini és a valonai katonsai berendezések ellen.

Valonában ennek következtében óriási tüzvész keletkezett, amelyet heves robbanások kísértek és amely több mint 50 tengeri mérföldre látható volt. A heves elhárító tüzelés ellenére az összes repülőgépek sértetlenül tértek vissza. Ellenséges repülőknél Triest területére dobott bombái csak jelentéktelen kárt okoztak.

A hajóhadparancsnokság.

Egy orosz ezred hiába támadott.

Keleti harctér. Budapest, május 4. (Hivatalos.) József főherceg vezérezredes hadseregharcvonala. Tegnap este egy orosz ezred támadása a Susita völgytől északra levő állásaink előtt összeomlott. Az arcvonal többi részén a helyzet változatlan.

Az olaszok támadnak Görznél.

Olasz harctér. Budapest, május 4. (Hivatalos.) Az egész arcvonalon a szokásos tüzérségi és aknavető harcok. Görznél az ellenség támadást kísérelt meg. Hála csapataink éberségének és védőeszközeink jószágának, meghiúsult a kísérlet, mely nekünk veszteséget nem okozott. Derék repülőink tegnap légi harcban a Karszt-fensik felett 3, és Filtsnél egy ellenséges repülőgépet lőtek le.

Délkeleti harctér. Budapest, május 4. (Hivatalos.) Nincs jelentős esemény.
Hófer.

Megtorpedózott angol csapatszállító hajó.

Budapest, május 4. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik: Az admirális jelenté, hogy a Lavendian nevű 8839 tonnás brit csapatszállító hajót, mely csapatokat szállított, április 15-én a Földközi tengeren német tengeralattjáró hajó megtorpedózta. A csapatszállító hajó 5 perc alatt elsüllyedt. 259 embernek nyomavestett, valószínűleg vízbe fulltak.

A német tengeralattjárók rekordja.

Budapest, május 4. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: A Manchester Guardian írja: Az ellenséges tengeralattjárók rekordot értek el, mert április utolsó hetében 80 hajót süllyesztettek el.

Egyes szám ára 12 fillér.

Meghiúsult az angol áttörési kísérlet.

Berlin, május 4. A nagyfőhadparancsnok jelenté:

Nyugati harctér.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadserege. Az Arras melletti harctér Assesville és Keen között a leghevesebb tüzérségi előkészítés után 16-17 hadosztály 30 kilométer szélességben keresztülvitt az angol áttörési kísérlet meghiúsult. Az angoloknak reggeli szürkülettől késő éjszakáig ismételt megkísérelt támadásai vonalaink előtt és ellentámadásainkban összeomlottak.

Az ellenség csak Breslanyba nyomult be. Bullecourt mellett csak legkevesebb árkanok részei maradtak kezén. A harc ma reggel tovább foly. Csapataink magatartása ismét felülmúlhatatlan volt. Az ellenség súlyos, véres veszteségein felül több, mint 1000 foglyot veszített. Az Arrastól délkeletre készenlétben tartott erős angol lovasság mutatja, hogy az angolok milyen reménységet fűttek ehhez a támadáshoz.

Összeomlott a francia támadás.

A német trónörökös hadcsoportja. A Soisson-Reims vonaltól északra a tüzérségi csata teljes erővel folyik. Különös heveségre fokozódott az Aisne és a Brimont között.

Ütegeink megsemmisítő tűz alá vették az itt levő sűrűn megszállt ellenséges árkanokat. Laont a franciák újból lőtték. Bray mellett és attól nyugatra, továbbá Mont Civeron Craontól nyugatra több francia támadás gyalogságunk és tüzérségünk tűzben vesztéségteljesen összeomlott.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja. Különös esemény nem volt.

A nyugati harctéren kedvező időjárás mellett élénk volt a repülőtevékenység. Repülőink Arras mellett és az Aisnetől délre sikeresen bombázták az ellenséges ütegállásokat, vasúti telepeket, táborokat és lőszerraktárakat.

Macedóniai front.

A Prespa és a Cserna között a Vardartól két oldalt és a Struma mentén a tüzérség tevékenyége időközönként kiújult.

Három orosz zászlóalj támadott.

Keleti harotér.

A Kárpátokban 3 orosz zászlóalj megtámadta állásainkat a Sucsita völgytől északra, de minden eredmény nélkül.

Ludendorff, első főszállásvezető.

A városi közgyűlés előkészítése.

Az állandó választmány ülése.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága esztendőnkön, május 10-én tartja a havi közgyűlést.

A városi tanács, mint állandó választmány, tegnap tartott ülésében tárgyalta a közgyűlés elé kerülő ügyeket.

Két miniszteri rendeletet terjeszt elő a tanács az ülés elején és pedig a régi vízvezetési telep villamos hajtására átvitele folytán szükséges új gépház építése tárgyában, amelyen változtatásokat kíván a miniszter.

A másik miniszteri leirat pedig a házbérfülrékre vonatkozó szabályrendeleten kíván lényeges változtatásokat. A tanács a miniszter által kívánt módosításoknak megfelelő átdolgozásban viszi a szabályrendeletet a törvényhatóság elé.

Győr, Szeged, Nyíregyháza és Kecskemét városok feliratait a tisztviselők fizetésének emeléséről hasonló felirattal leendő pártolás mellett terjesztik a közgyűléshez.

A városok kongresszusának a hónapban tartandó értekezletére érkezett meghívót azonnal terjeszt elő a tanács, hogy tekintettel a szűkegre kerülő nagyfontosságú kérdésekre, Nagyvárad városa hat taggal vegyen részt az értekezleten. A kiküldöttekre nézve a polgármester a közgyűlésen teszi meg indítványát.

Aszeküdték névjegyzékének összeállítására 2 tagot küld ki a törvényhatóság.

Előterjeszté a város tanácsa, hogy a város vásárolja meg a városkúrával szomszédos Telaky utcai épületet Blayer és Fodor Lászlótól, 280000 koronáért.

Előterjesztést és javaslatot terjeszt a közgyűlés elé a tanács a rendőrség részére kintait államségi felosztásáról, valamint a rendőrség központi figyelmes szolgáltatásért járó díj felszámolása iránt.

Egyik érdekes tárgya lesz a közgyűlésnek a vízvezetési szabályrendelet módosítása, amelyről a tanács a vízdíj nagyfokú emelését javasolja. Ebben a dologban hétfőn jut megállapodásra a tanács.

Beterjeszté a tanács a bérkocsidíjak emelésére vonatkozó javaslatát, amely szerint a bérkocsi díjak 30-50 százalékkal emelendők. Lényegesebb még a módosításban, hogy a nappali és éjjeli bérkocsi díj egyforma összegben állapítottatik meg.

A 2 és fél millió folyószámla kölcsön konvertálása is a közgyűlés elé kerül, de végleges javaslatában még csak holnap állapodik meg a tanács.

Még néhány apróbb ügy kerül a esztendőnkön közgyűlés elé.

* 5 hold szőlő és gyümölcsös hasznosításra, esetleg felébe kiad. Értekezhetni: Magyar Bankban Szent László-tér.

Katonai lázongás Péterváron.

Budapest, május 4. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról hivatalosan jelentik: az ideiglenes kormány jegyzéke, amelyet a lapok ma közölnek, a szociálisták között élénk elégedetlenséget keltett. A munkás és katonai bizottság 2-án éjjel és 3-án délelőtt tartott rendkívüli gyűlésén foglalkozott a helyzettel a nélkül, hogy határozatot hozott volna. A bizottság végül úgy döntött, hogy mielőtt véglegesen határozná, a kormánytól felvilágosítást kér. Egyben indítványozták, hogy a kormány és a bizottság együttes ülést tartson, amit a kormány elfogadott. A délután folyamán a bizottság arról értesült, hogy a kormány jegyzéke a csapattesteknél is elégedetlenséget keltett és egy finn-

országi ezred zászlókkal megjelent a Tauria palota előtt, a zászlókon eme felirással: „Gueskó hadügyminiszter lemondását követelik.“ Más csapattestek is csatlakoztak a forrongáshoz.

A munkástanács intézkedett, hogy a katonákat visszatartsák a kaszárnyákban. A végrehajtóbizottság szűkegesnek tartja, hogy ellennyilatkozatot adjon ki, válaszul a kormány nyilatkozatára, de semmiesetre sem kívánja a kormány lemondását. A kormányjegyzék munkáskörökben izgalmat kelt. A nap folyamán a városban tüntetéseket és gyűléseket rendeztek, melyeken ilyen felirású zászlókkal jelentek meg: Le az ideiglenes kormánnyal! Le Miljukovval! Le Gueskóval!

Szökések az orosz hadseregből.

Budapest, május 4. (Saját tudósítónktól.) Koppenhágából jelentik: Az orosz ideiglenes kormány minden erőlködése ellenére az orosz hadseregben a szökések ijesztő mértékben szaporodnak. A hazatérő katonákat a nép ujjongva fogadja abban a hitben, hogy a háborúnak vége van. A szökött katonákat visszavinni nem lehet, mert a csendőrséget lefegyverezték.

Anglia helyzete meggyengült Oroszországban.

Budapest, május 4. (Saját tudósítónktól.) Amsterdamból jelentik: A Daily Express tudósítójának Kerenszky igazságügyminiszter kijelentette, hogy Oroszországban nagyra becsülték az angolokat, de Angliának a cárizmussal kötött szövetsége az orosz nép bizalmát nagyon meggyengítette Anglia iránt. Nagyon sok oka van azonkívül, hogy Anglia pozíciója meggyengült Oroszországban.

Bruszilov napiparancsa.

Budapest, május 4. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Pétervári híradás szerint Bruszilov napiparancsában figyelmeztette katonáit, hogy az ellenséges katonákkal ne érintkezzenek, mert ez érintkezéseket az ellenség kihasználja az orosz védelem gyöngvének kitudására.

Német pacifisták a békefeltételek közlését kérik.

Budapest, május 4. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Berliner Tagblatt közli, hogy a német birodalmi pacifisták szövetsége beadványt intézett a német kancellárhoz, melyben a béke ügyében beállt új helyzetre utalva, a következő kijelentés megtételét kéri: Németország kész Oroszországgal a területi integritás sérelme nélkül békét kötni. E mellett csak az Oroszországban élő német alattvalók jogegyenlőségét követeli. A birodalmi kormány jelentse ki, hogy a december 12-iki békeajánlat kiegészítésül hajlandó közzé tenni a békefeltételeket, amiket békekongresszusra egybegyűlt ellenséges államok elé terjeszteni szándékozott.

Buchanan az orosz forrongás oka.

Budapest, május 4. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Péterváron az idegesség munkás körökben egyre nő. A város különböző részein savargások vannak. A tömegek Buchanan ellen fel vannak böszülve, mert őt mondják az orosz forrongások okozójának. Május 1-én a munkások ünnepi szónoka ezeket mondotta:

Még nem érkezett el a munkások forradalmának ideje a kormány ellen, de a munkásoknak minden pillanatban készen kell lenniök.

8 óráig nyitva lehetnek az üzletek.

A miniszteri rendelet májusra már nem szól.

A zárórával kapcsolatosan nagy sajnálattal voltak a kereskedők. Nem tudták, hogy este 7 órakor be kell-e csukni az üzletet, vagy sem.

Tegnap ugyanis a budapesti lapok egyöntetűleg közölték, hogy a záróra vonatkozásban újabb rendelkezés nem történt, ennél fogva a múlt év telén kiadott miniszteri rendelet szerint május elsejétől kezdve az üzletek zárójára nem korlátozzák, vagyis a 7 órai záróra megszűnik.

Az egyes kereskedők tegnap tévovázva állottak a legnagyobb részük nem merete 7 óráig nyitva hagyni az üzletét. A nap folyamán valósággal meglepték a rendőrség kihágási ügyosztályát, ahol Czeglédy István rendőri büntetőbírótól kértek felvilágosítást.

Czeglédy rendőrbíró kijelentette előlük, hogy újabb rendelkezés nem történt, a múlt évi 4470—1916. M. E. számú rendelet nem veszítette el érvényét. Ha nyitva tartanak és feljelentés érkezik ellenük, ő a rendelet értelmében fog eljárni.

Munkatársunk is megkérdezte a rendőri

büntető bírót, aki a következőket mondta nekik:

— A múlt évi 4470—1916. M. E. számú rendelet úgy intézkedik, hogy január és február hónapban reggel 7-től este 7-ig, március és április hónapban reggel fél 7-től este 7 óráig tarthatnak nyitva. Tehát arra nézve nincs döntés, hogy május elsejétől mi történjék. Az alkalmazottak szempontjától a 7 órai záróra mindenesetre előnyösebb, azontán a rendelet tisztán a fűtő és világító anyagokkal való takarékoskodás céljára, minthogy erre az idő szerint nincs szükség, a megszorító rendelkezés bizonyára hatályát fogja veszíteni.

Ezzel szemben minden kétséget kizár Gerő Armin főkapitány azon rendelkezése, amellyel utasította a rendőrséget, hogy az üzleteknek este 7 óráig nyitvatartását ne akadályozzák meg, miután a miniszteri rendelkezés május hónapban már hatályát veszítette.

A mai napon tehát az üzletek már este 8 óráig nyitva fognak maradni.

Breuer Lajos tizedik zsebmetszése.

Hogy javult meg egy híres nagyváradai hűlő.

Megroktanva, tüdővésztesen, megromlott emberekkel állott tegnap a nevezetes nagyváradai zsebmetsző: Breuer Lajos a nagyváradai törvényszék büntető tanácsa előtt Ember Gáza tállabíró, einök rögtön ráismert a nagyszerűn működő memóriájára egyes elfeledett mozzanatokat hozott a falazókkal dolgozó zsebmetsző eszébe. A vádlott védője Katz Lipót dr.

Breuer Károly kereskedőnek nevezte magát, de iparrendélya nincs. Büntetve volt: 1906-ban lopásért 8 napra, ugyanebben az évben orgazdaságért 14 napra, 1907-ben lopásért 10 napra, csalásért 8 napra, 1908-ban lopásért 8 órára, majd újból 5 órára, ismét 2 órára, majd 1911-ben 1 évrre. Ezt ismét a azóta, mondja, nem követett el bűnt.

Most azal vádolta az ügyészség, hogy 1916-ban a nagyváradai vasúti pályaudvar III. osztályú várótermében Rosenfeld Márton zsebéből 340 koronát lopott ki.

Elnök: Hűlés miatt is büntetve volt? Eddig nyolc büntetést szabtak ki magára. Beismeri, hogy bűnös?

Vádlott: Nem vagyok bűnös, sőt a leg-határozottabban tagadom.

— Azért volt elítélve, hogy nagy tömegekben, vásárban kiszedte az emberek zsebéből a pénzt.

— Tüdőbeteg vagyok, felel Breuer, rövidlátó vagyok, mióta kissabadultam, nem követtem el ilyent.

— Rosenfeld megfogta a magam kezét, de maga tovább adta a pénzt a falazónak, aki berobban villamoson a városba.

— Elakartam utazni, 14 koronám volt, a pénztárhoz nem fértem, hát bementem a várótermembe, hogy söröt igyam.

— Miga mindig társaságban dolgozik. Kivel volt? A társ elvitte a pénzt a ell-

lant. Maga jól van öltözve, láttam magát már rennyosen is. Abból a pénzből vette?

— Öcskőm és, eszedem úgy vettem, nem szabadnál csináltattam.

Molnár Márk rendőrmester, a vasúti rendőrkülönítmény parancsnoka elmondja, hogy Rosenfeld panaszkodott, mikor bement a várótermembe, hogy nyomást kapott oldalán, megnézte, Breuer dörgölődött hozzá. Mikor a pénz elveszett, Rosenfeld azt mondta, más nem vehette el, csak Breuer. Más gyanús alak nem volt közelben. Breuer önként ajánlotta fel, hogy motessák meg s ez meg is történt.

Breuer Károly előadja, hogy Rosenfeld megmotosta őt, mint egy detektív.

Katz Lipót dr tanukat jelent be, hogy Breuer a vasúthoz csalódja kérésére ment ki s el akart utazni. Breuer Farkasné és Freifeld Lipótné igazolják ezt.

A bíróság a megjeleni mentőtanu kihallgatását nem rendelte el, mert elhitte, hogy Breuer el akart utazni.

Farkas István királyi ügyész lopás büntetése miatt emel vádat Breuer ellen. Ismert zsebmetsző, mi dig falszókkal dolgozott.

Katz Lipót dr védő szerint a rovott múlt csak terhelő, de nem bizonyíték. A vád nincs igazolva, öt év óta nem követett el bűnt s vádlott, tisztességes ekzsztenciát keres, a javulás útjára tért, ne dobja oda a bíróság büntetőítéletnek.

Breuer Lajos maga is védőbeszédet tart s polemizál Molnár Márkkal.

A bíróság visszavonul a mikor megjelenik, kihirdeti határozatát. Ezerint Debrecenben is folyik most egy lopási ügye Breuernek, 8 hónapra ítélték el, nem jogerős, az iratok ott vannak.

— Miért ítélték el?

— Szóba álltam egy rovott emberrel s helyette ítélték el, mert vele beszélgettem.

A bíróság a tárgyalást elnapolta. Jegyző **Széles István** dr. t. jegyző.

x **Poloskairtó MOKK** biztos szer-
ára 1 korona 80 fillér. Kapható kisköri-
Farkas István Apolló drogeriájában Ba-
kócsy-ut 7/B.

A nagyváradai Áldozatkésztség szobra.

Előkészületek a leleplezésre.

A nemzeti áldozatkésztség nagyváradai szobra már készen várja a leleplezést s a szoborbizottság nagy igyekezettel s az érdekes tervek egész sorozatával készíti a leleplezés imponáns ünnepélyére. A szoborleleplezés ismét megnyitja a jótékonyaság forrásait s a nagyváradai közönség a háboruban tanúsított fennő hazafiaságával s áldozatkésztségének kipróbált összintességével járul a nemzeti megvalósításához.

A közönség körében már most a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg a nagyváradai szabású s páratlanul ígéretes leleplezés ünnepély iránt s a publikum széles rétegei már bejelentették szándékukat, hogy minden áldozatra készek a nemzeti s emberbaráti célok előmozdítása érdekében. Gyönyörű s emlékeztető példáját mutatja ennek a nagyváradai kereskedők, akik a nemzeti áldozatkésztség szobrának leleplezése előtti napon befolyó bruttó bevételük egy jelentős százalékat ajánlották fel a szoborbizottságnak. Értesülésünk szerint a társadalom többi rétegei is módot találnak arra, hogy áldozataikat lerójják s hozzájárulásukkal a katonák árváinak a sorsát megkönnyítsék.

Dr Cziffra Kálmán főispán a szoborbizottság védnöke, nagy és állandó érdeklődés tanúsít a nagyszabású mozgalom iránt s mindennap referáltat magának az akció különböző előadói által a leleplezés művészi irányítása, humánus s hazafias célok érdekében való kihasználása iránt.

Dr Cziffra Kálmán főispán teljes mértékben megakarja valósítani azt a tervet, hogy az áldozatkésztség szobrának jövedelméből tökéletes s célirányos hadijótékonyasági intézmény alapíttassék.

Mi sem természetesebb, minthogy azt a nagyváradi tervet csak akkor lehet megvalósítani, ha Nagyvárad társadalma teljes lelkesedéssel s szeretettel csatlakozik a mozgalomhoz. A szoborbizottság nagy apparátussal s állandóan folytatja az előkészítő munkáját.

A bizottság legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy a leleplezés előkészítése s a közönséggel való érintkezés megkönnyítése végett külön irodát nyit. Az áldozatkésztség szoborbizottság irodája ma nyit meg a városháza földszintjén (84. szám, bejárat az előcsarnokból.) Az iroda egész nap nyitva van, s a bizottság kéri, hogy minden tudakozással ide forduljon s adományait ide küldje a közönség.

Az áldozatkésztség szoborbizottság ma délután 5 órakor a városházán ülést tart.

Törvény a hősök emlékének megőrkítésére.

A hivatalos lap közli a most dúló háboruban a hszáért küzdő hősök emlékének megőrkítéséről szóló szentesített törvényeket, mely szerint minden község s város köteles anyagi erejének megfelelő módon megőrkíteni azok emlékét, akik a hadrakelt sereg kötelékében hitem teljesíteték kötelességeiket s így a nemzet osztatlan, hálás elismerésére váltak érdemessé. A törvényt a belügyminiszter hajtja végre.

14000 korona egy hold szőlő.

**Kilenc holdas birtok
130.000 koronáért.**

Ez a háboru megtanította az embereket arra, hogy semmin sem szabad csodálkozni. Ennek a háborúnak nincsenek már emberi elmével átfogható méretei és minden, ami vele összefügg és általa él, keltezik, annak dimenziói a végtelenségig fokozódnak. A gazdaság és a nyomor, az emberi erő és a kitartás, az élelmiszerek és mindannak az ára, amit az ember vásárolni akar.

Nem maradt a horribilis házárok mögött a föld értékelkedése sem.

Mint értesülünk, az Arad-Hegyaljának egyik legszebb és messze földön híres szőlőbirtoka cserélt gazdát, Winter Adolf dr aradi ügyvédnek Magyarádon, az ugynevezett urhegyen lévő kilencholdas szőlőbirtokát vásárolta meg Faragó István nyugalmazott világi főszolgabíró és adott százharmincezer koronát ezért az aránylag kis birtokért úgy hogy egy hold ára tizenháromezer-négyszáznegyvennégy korona.

Szakértők azt mondják, hogy még ennél magasabb árat is elfognak érni a Hegyalján olyan szőlőgardaságok, mint amilyen a Winter doktoré, amely a kultúra legmagasabb fokán áll. De el nem képzelhető, hogy milyen borárakat kell elérnie a termelőnek, ha tekintetbe vesszük a mai munkáviszonyokat és munkabérekét. Ez utóbbiak nem maradtak mögötte az általános drágulásnak, sőt az Arad-Hegyalján már ma akkora az egy napi napszám, mint azelőtt az egy heti volt.

Ehhez kalkulálható még az elképzelhetetlenül magas fuvardíj, amely miatt már két évvel ezelőt is siralmas panaszokat hallattak a termelők, mert az a fuvaros, aki nem keresett naponta száz koronát két-három fordulót, az kiszorult és megcsaltak érezte magát.

A nagyváradai viszonyok közelednek az aradiakhoz.

**A montenegrói hős
puskája.**

Hogy hívják, kérdi Ember Géza táblabíró, a tanácselnök.

- K. József vasutaa.
- Van vagyona?
- Igen, kis földem.
- Mennyit ér?
- Nem tudom.
- Mennyitért adná el?
- Semennyitért.
- Akkor megér egy milliót?
- Nekem igen, négy gyermekem van, 2 korona 40 fillér a napibérem s drága minden.
- Ház is van rajta?
- Igen, magam építettem.
- Betege?
- Igen, lábszám Montenegroban ártotték.

A vád az, hogy feltörték egy vasúti kocsit s onnan pósta csomagokat vittek el. Elszökését tartották s K.-nál holmikát találtak: deszkadarabokat, egy darabka ponyvát, egy csomag kátránypapírt s egy puskát.

Vádolt eladja, hogy a deszka az övé, 600 szálát vett, becsatolja a számlát. A puskát találta, egy deszkát is a vasúti vonalon, a ponyva darabot egy kitört fém bódé ablakról vette le, a kátránypapírt Rosenberg Izsótól vette. Nagy jégkára volt, a kis „birtokon,” négy gyerekkel kell élni 2 korona 40 fillérről.

— Hát a puskát?
— A puskát a Vardar hegyen vettem el a szerbtől, onnan hoztam el Mosztárba, s a hordágyra raktatték ezt a fegyvert is. Nem vitték el tőlem és én hazahoztam.

— De van egy rendelet, hogy a harcokról hozott fegyvert be kell adni.

— Nem tudtam, nem szóltak semmit Szerbiában róla. Azóta meg ezer gondom volt.

Rónai Árpád raktárfőnök annyit mond, hogy lehet, hogy a lefoglalt tárgyak a vasút tulajdonai.

A bíróság enyhe büntetésre ítélte a hős katonát s a puskát átküldi az állomásparancsnoksághoz.

Vádolt: Engem nem büntetnek meg, a családomat büntetik.

Miután hivatalát nem veszté el s a háboru alatt nem fogatosították a büntetést, beenyugodott.

..HIREK..

*** A Katholikus Kőr Szent László ünnepélye.** Holnap nagy lelkesedéssel üli meg Nagyvárad városa Szent László emléknapját. A székesegyházban délelőlt 9 órakor gróf Széchényi Miklós püspök ünnepélyes szentmisét, dr. Vucskics Gyula prépost kanonok szent beszédet mond. Délután 5 órakor ünnepély a Katholikus Kőr Szent László termében következő műsorral:

1. Ünnepi magyar nyitány Kéler Bélától. Előadja Scharf Károly karnagy vezetésével a m. kir. honvédszenekar.
 2. Szent László Erdély védőszentje. Előadás tartja dr. Karácsonyi János.
 3. a) Ezerébet áriája a Hunyady László c. operából Ekel Ferentől b) Tavasz ébredése Lincovallától. A honvédszenekar kísérete mellett éneklő Kövér Ily urleány.
 4. Szent László legenda Arany János-tól. Szavalja Bihari Ákos a Szilgleti színház művésze.
 5. a) Chopin: Nocturne Fis dur b) Brahms: Capriccio fis moll és h. moll). Zongorán előadja: Fischer Ervinné áll. kép. okl. zene tanárnő.
 6. Kínizsi felvonulási induló. Fucsiktól. Előadja a m. kir. honvédszenekar.
- Bélepési díj nincs. Adományokat a nagyváradai katonai otthon javára köszönettel fogadnak és hirlapilag nyugtáznak. A fenntartott helyek a Kath. Kőr háznagyánál válthatók meg.

*** A Kath. Növendő Egyesület konferenciája.** A Kath. Növendő Egyesület délután fél 6 kor tartja a Szent László menedékház kápolnájában a szokásos konferenciáját s ezt megelőzőleg a működő tagok rövid értekezletét. Az elnökség külön meghívót nem bocsát ki, de hivatalosan a működő tagokon kívül az egyesületi rendes tagjai és a missziótársulati leányklub rendes tagjai. Kéri az elnökség a pontos megjelenést, hogy a májusi ajtatósság pontos időben kezdődhessék.

*** A városi havidíjasok nem kapnak az államtól háborus segélyt**

A városi díjazók részére a kormány háborus segélyt engedélyezett akként, hogy az összes közigazgatási díjazók egyenként 300—300 koronát kap háborus segélyként. Nagyvárad városa összállította a háborus segélyben részesülő díjazók listáját s abba a havidíjas iratokokat és a háboru tartamára alkalmazott napidíjas orvosokat is. Továbbá a város a napidíjasok egyrészének nem az állam által kijelölt 300 K segélyt, hanem javadalmazásának 20 százalékát vette fel háborus segélyként. A miniszter most visszaküldte a kimutatást azzal, hogy a városi kögyűlésben a háborus segély összegeül megállapított 50727 K 24 fillér teljes összegben való megtérítését nem engedélyezi. A kimutatásba ugyanis nem közigazgatási hivatalnál alkalmazott díjazók is fel vannak véve az állam terhére, pl a havidíjas iratok, valamint napidíjas orvosok. Ezeknek az állam terhére nem engedélyez háborus segélyt. Mielőbb ehhez képest állítsa össze a város a napidíjasok jegyzékét.

*** Teljes ülés a törvényeséken.**

A nagyváradai királyi törvényesék teljes ülésén Balás Elemér dr elnök beszámolt a törvényesék háborus tevékenységéről s arról, hogy a fokozott igények és a munka szaporodása mellett is elvégezték köteleességeiket. A teljes ülés a jegyzői kar busgó, önfeláldozó és ernyedetlen működéséért osztatlan elismerést fejezte ki.

*** Kitüntetett tisztok.** A király az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül dr Kovács B. Gábor 101. gye-beli tart. főhadnagyot ujlágosi legfeljebb dícsérel elismerésével, Dürpört Károly 37. gye-beli százados számvivőt legfeljebb dícsérel elismerésével tüntette ki.

*** Lipót-rend egy miniszteri tanácsosnak.** A király dr Vass Tamás pénzügyminiszteri tanácsosnak a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta. Dr Vass Tamás a pénzügyminiszteriumban az italmérési ügyek osztályát vezeti s egyike az ország legkiválóbb pénzügyi jogászáinak. A kitüntetett tanácsos nagyváradai ember, Nagy Lajos megyei árvesszéki elnök sógora.

*** A szoborbizottság rendezőbizottságának ülése.** A nagyváradai Aidosatkézség szobrának leleplezése alkalmára alakított ünnepély rendezőbizottságma, szombaton délután 4 órakor filést tart a városházán, amelyen a leleplezési ünnepély programját állapítják meg.

*** A „Lengyelkirályság állampolgárai”.** A belügyminiszter tegnap rendeletet intézett Bihar-megyéhez, amelyben felhívja az alispánt, hogy vegye tudomásul és közölje az alája tartozó közigazgatási hatóságokkal, hogy az Oroszországban megszállott terület hivatalos írásában „Lengyelkirályságnak, polgárai pedig a „Lengyelkirályság állampolgárainak” nevezendők.

*** A Népszövetség csoportvezetőit** értesitem, hogy a f. évi III—IV ik fűzet megérkezett, sziveskedjenek a Népszövetségi Otthon gondnokától átvenni. Ugyancsak átvehetők ma délutántól kezdve a 18-iki ünnepélyre szóló meghívók is. Az igazgató.

*** A moratorium meghosszabbítása.** A hivatalos lapban miniszteri rendelet jelent meg, amely az 1914 évi augusztus 1. napjával kezdődő és 1917 évi május hó 31. napjáig bezárólag terjedő időben lejárt nem moratoriumos váltó, kereskedelmi utalvány és közraktári jegyekre a fizetés végeztől bemutatásnak és a fizetés hiánya miatt óvás felvételének határidejét 1917 évi június hó 4. napjáig bezárólag meghosszabbította.

*** Katona Otthon Nagyváradon.** Nemes és hazafias mozgalmat indított a Kath. Kőr egy Katona Otthon felállítására érdekében, ahol a katonai szolgálatot teljesítő polgárok nemes szórakozást találnak a háború alatt, de csak az Otthonok háború után is fennmaradhatnak. A német „Soldaten Heim”, melynek nemesítő hatását Németországban minden tekintetben látják és tapasztalják, nálunk is megvalósításra vár. A terv szerint ezekben a Katona Otthonokban olvasóterem, mosói és más nemes szórakozás is lesz, ami a katonákat vissza fogja tartani a korosmásként. Egy előkelő főpap, aki nemrég a meghódított Romániában járt, ott látta a német Katona Otthonokat, melyek a pihenő bőségek valóságos üdülőhelyeit képezik, ahonnan nem vágyódnak a katona sehová — csak a valódi és igazi otthonba. Reméljük, hogy e rendkívül fontos akció mielőbb nálunk is létrehozza a Katona Otthont, melynek erkölcsnemesítő hatásától oly sokat várunk.

*** A Nőgyűlés választmányi és közgyűlése elmarad.** Értesitem a Bihar megyei és nagyváradai nőgyűlés rendezés és választmányi tagjait, miszerint egylistünknek f. hó 5 és 6 ik napjaira kitűzött választmányi ülés és közgyűlés közbejött akadályok miatt elmarad. Nagyvárad, 1917. évi május hó 4. Özv. Des Echerolles Krupér Sándorné elnöknő.

*** Emelik az árakat a városi étkezdékben.** Tudatom a város közönségével, hogy az élelmiszer nehézségével, valamint az élelmiszerek árának folytonos emelkedése folytán a Sataroveszky utcai u. n. Három Rózsá épületben levő városi étkezdében 1917. április 4-től kezdve a három tálas ebéd árát 2.20, a két tálas ebéd árát 1.40 K, az egy tálas ebéd árát 70 fillérben, a Kőrös utcai Botró-féle főiskolában levő hatóság étkezdében pedig a két tálas ebéd árát 1.40 K, az egy tálas ebéd árát pedig 70 fillérben állapítottam meg kenyér nélkül. Nagyvárad, 1917. május hó 3. án. Lukács Odón, polgármesterhelyettes.

*** A Fischer zeneiskola hangversenye.** Ma zajlik le a Vigadóban a Fischer zeneiskola hangversenye. A gyönyörű műsor és a nemes előadások nagy és előkelő publikumot fog odavonzani. Fischer Ervin, Kassits Eszter, Tóth Rózsika, Voileanu Anita, Vojkó Péter mind oly művészi egyéniségek, kiknek fellépése mindenkor a legnagyobb műveltséget nyújtja. Ezenkívül a növendékek játéka is egytől-egyig meg fog látni a vidéki színvonalat messze, túlszárnyaló biztos tudás, ami az iskola szigorú rendszerére, akadémiai képzésű tanárainak kiváló szak tudására vall. A hangverseny fél 5 órakor kezdődik. Egyes sánok alatt az ajtók zárva lesznek. Jegyek a Hegedűs hírlapjában kaphatók. Felajánlások köszönettel hírlapilag nyújtandók.

*** Nem drágul meg a dohányárú.** Egyik helyi lap azt írja, hogy megdrágul a dohányárú, aminek az a következménye lett, hogy a kiskereskedők még jobban eldugdosták az árut, mert ki tudja? Az Est erre nézve ezt jelenti:

Ma az a hír került nyilvánosságra, hogy a dohányneműk árát a kormány június 1. től 40 százalékkal felemeli. E hírsztelésre vonatkozóan dr. Tömör Kálmán pénzügyminiszteri tanácsosa a következőket mondta az Est munkatársának:

— A dohányneműk megdrágulásáról szóló hírt a lehető leghatározottabban megcáfolom. A dohányneműk megdrágulásáról szó sincs, erre vonatkozólag semmiféle terv nem készült, semmiféle tárgyalás nem volt. A dohány nem drágul és belátható időn belül nem is fog megdrágulni.

Teljesen csóján és óvatosan a drágulási hírekkel.

*** Meghalt egy telefonos kisaszony.** Abból a háborús erőfeszítésből, melyet a telefon és távirat mellett szorgoskodó kisaszonyok kifejtettek, egy áldozatot sodort ki az életből a fonséges halál. Mi, akik feltanulni és osztályostársai vagyunk az éjjel nappal feszült figyelemmel dolgozó, türelmes és békésféréssel felfegyverzett szakadatlan munkának, mondhatjuk, hogy kötelességtudóbb előzőkenyebb, saját ereje és egészsége árán is előzőkenyebb hivatalnokot, alig lehet elképzelni, mint a telefonos és táviró kisaszonyok. Ez nem bürokratikus munka, itt nem aktamolyok piszmogaak, hanem minden egyes tevékenységükben állandó ellenőrzés mellett porcoyi lelkiállással rendelkező segítőtársai a közgazdasági életnek, a társadalmi tevékenységnek s a sajtó hírszolgálatának. Nem esoda, ha ebből a folytonos ideges feszültségből és fokozott éberségből romboló kór támad s a sorból kiesed egy áldozatot. Tisztelet adassék Bauer Margit emlékének, aki rövid ideig szenvedett, de előtte s az alatt is, míg beteg volt, kivette részét bőségesen, talán túlságosan is, a munkából. Az ő halála annak a szellemnek bizonyítéka, amely a pósta, táviró és telefon minden alkalmazottjának hazafias lelkében él és lüktet: dolgozni a hazáért a halálig. A kiváló, pontos és derék tisztviselő haláláról a következő szomorú jelentés ad hírt:

Bauer Viktor, Erzsébet és Ela úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében a legmélyebb fájdalommal tudatják, szeretett testvérüknek Bauer Margitnak, magyar kir. posta és táviratvezetőnek folyó hó 4. éj-jel 2 órakor rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványait folyó hó 5. éj-jel 5 órakor fogják a ref. egyház szertartása szerint a Fűsös-utca 15. számú gyászházából az olasz temetőben levő családi sírhelyre örök nyugalomra tenni. A végtisztességtételre az elhunyt rokonság, barátait, kártársait tisztelettel meghívjuk.

*** Kévet lehet kapni a városi üzletekben.** Tudatom a város közönségével, hogy a kibocsátott kávéjegyek május havi szelvényére a hatóság határozatában 1917. május 5. től kezdve személynként 2 és fel duka kávé vásárolható. Nagyvárad, 1917. május hó 3. án. Lukács Odón polgármesterhelyettes.

*** Be kell jelenteni a szappan készletet.** Felhívom a szappan árusításnál foglalkozó összes nagy és kiskereskedőket, hogy a raktáron levő hadiszappan kész-

letüket 3 napon belül a közlelmiszeri ügyosztálynál (II. emelet 23.) szöbác, vagy irásbanszjelentsék be. Nagyvárad 1917. május hó 3. án. Lukács Odón, polgármesterhelyettes.

*** Hangverseny Békéscsabán.** Ma este nagyszabású jótékonyos hangverseny lesz Békéscsabán, melyet az ottani társadalom vezetői és a katonaság rendesenek közreműködésére Nagyváradról dr. Krüger Aladárnét, Budapestről Pakots József írórt kérték fel. A hangverseny részletes műsora a következő:

1. Thoma: Mignon nyitány, előadja a 102. gyalogezred zenekara.
2. Pakots József felolvasása.
3. Operariák és műdalok, éneklő dr. Krüger Aladárné, szongorán kíséri Banaás László katonalelkész.
4. Vig jelenet, előadják Ádám Klára és Berentés Lajos.
5. Wolf Ferrari: Intermezzo a Madonna rózsáiból. Előadja a 102. gyalogezred zenekara.

Szünet.
6. Endrődi Béla: Porcellán figurák, előadja a békéscsabai urti társaság 14 hölgytagja.

A hangverseny a békéscsabai színházban fog lezajlani, kezdete este fél 8 órakor.

*** Az Urleányok Mária kongregációja** holnap testületileg vesz részt a Szent László ünnep alkalmából a székesegyházban tartandó 9 óras nagymisén és a körmenetben. A tagok a székesegyház szentélykapujánál d. n. 8 órakor gyűlekeznek. A jelvény viselése kötelező.

*** A Hungária cipőgyár és a bécsi cipők.** Az Arany-ügy tárgyalásáról hozott tudósításunk egy részlete nyomtatásban így hangzott:

„A Hungária cipőgyár r. t. jó és finom áru helyett drága külföldi és rossz bécsi portékát árult.”

A mondat értelmét kiforgatta két betű, mely kiharadt. Eredetileg így szólt a mondat:

(Arany Albert) A Hungária cipőgyár r. t. jó és finom áru-ja helyett drága külföldi és rossz bécsi portékát árult.”

Amit az olvasó mindjárt észre is vett, mert mi a hazai és főképp a nagyváradai ipar mellett emeltük fel szavunkat.

*** Az ideai bab, borsó, lenese maximális ára.** A hivatalos lap közli a miniszterelnök rendelkezését, melyben az 1917. évi termésből származó száraz bab, borsó és lenese maximális árát a következőkben határozza meg: a tarka bab m. n. 60, fehér bab 65, borsó 80, lenese 80 korona.

*** Az uszóra.** Bajban volt özvegy Hann Kálmáné, egy csinos fiatal póstásné, s keresett 20 korona kölcsönt, kamatba ajánlott 5 koronát havonta. B. Ferencné vállalkozott rá, hogy adja a pénzt s csak 3 koronát kért. Később nem fizetett, összeveszték, s akkor B. Ferencné azt mondta Hannénak:

— Mikor adtam, jó volt, mikor fizetni kell, ugy tess, mint a cigányok.

Hanné uszóra miatt feljelentette a kölcsönadót. Mint független és szabad asszony, mondotta, kérhetett kölcsönt, amelyre 36 koronát fizetett. Vádlott beismerie, hogy így volt, de nem tudta, hogy az uszóra. A bíróság Ember Géza elnöklésével 30 koronára ítélte s a büntetést felfüggesztette.

*** Eladó új zongora** elsőrendű szerkezettű. Cim a kiadóhivatalban.

A kancellár Németország hadicéljairól.

Budapest, május 4. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlésen Helfferich közölte, hogy a kancellár a gyűlés elnökével megállapodott abban, hogy hajlandó válaszolni a konzervatív és szociáldemokrata pártoknak a hadi célokra vonatkozó interpellációjára.

Minden svéd katona.

Budapest, május 4. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A kormány javaslatot nyújtott be a kamarához a polgári szolgálati kötelezettség életbeléptetése iránt. Az összes 15—60 év közötti polgárok, akiket bármilyen szolgálatra alkalmasnak találunk, behívhatók lesznek szolgálat teljesítésére.

Oroszországban eltörölték a hadbíróságokat.

Budapest, május 4. (Saját tudósítónktól.) Genéből jelentik: Szentpétervárról jelentik, hogy az ideiglenes kormány eltörölte a harcéri hadbíróságokat. A legénység felett legénységből alakult bíróság fog itélkezni.

Ujabb 56,000 tonna elsüllyedt hajóter.

Budapest, május 4. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Wolff-ügyvédség jelenti: Buvárhajóink újabban 18 kereskedelmi hajót süllyesztettek el összesen 56,040 tonna tartalommal.

* **A védhímlő oltás holnap meg kezdődik.** Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala közölte, hogy az 1887. évi XXII. sz. az ezzel kapcsolatosan a M. kir. Belügyminiszter által 1878. évi 40130. sz. sz. kiadott körrendelet értelmében a város területén (hivatalból eszközendő védhímlő oltásokat a városi tisztviselők f. évi május 6-ik napjától kezdve és folytatólag minden vasárnap délelőtt reggel 9—11 óráig Ujváros Kert utca 9. sz. a. türelő lakánya nagytermében fogják megtartani. Annak előre becsajátása mellett, hogy oltásra köteles minden gyermek életének első évében, újra oltásra köteles pedig minden gyermek ki 12-ik életévét betöltötte és az utolsó 5 évben valóságos hólyagos himlőt ki nem állott, felhívom a város közönségét, különösen a szülőköt, gyámokat, kereskedőket és iparosokat, hogy a még be nem oltott vagy újra oltásra kötelezett gyermekekkel illetve tanoncokkal a jelzett helyen és időben megjelenni annak is inkább szigorú kötelezettségüknek ismerjék mivel ebben esetben az idézett t. c. 11. § a alapján 2 től 100 koronáig terjedhető pénzbüntetetésben marasztalhatják őket. Nagyvárad, 1917. április 17-én. Rendőrfőkapitány.

* **Az összes katonatiszteket** igen közelről érdekli az a nagyfontosságú rendelet, amely a szabályt, vagy hadirokkant tisztak (újszülöttek) előléptetési szabályzatának módosításáról szól és amely egész terjedelmében (a hatályokon kívül helyezett régi szöveggel) ma jelent meg a Külügy-Hadügy legújabb számában. Fennállásának a hó 26-án múlt harmadik évfordulójára tekint vissza a Külügy-Hadügy vezető cikke. Írtak a lapra: Molnár István főhadnagy egy galloisi éjjeli vállalatáról, a külpolitikai helyzetet ismertető Szokolay Kornél, a Zita katonatisztról Szabó István hadnagy a repülőgépiállítási Felek Miklós, az Aero szövetség titkára, Nagy Béla dr az elemi

testnevelésről, a hadreált seregnek való igazságszolgáltatásról Auditer stb. Solovai Nagy Barna dr katonai tanácsadó rovata, a Rendeleti Közlönyök tartalma a legfontosabb hírek, vázlatok és egyéb képek egész sora egészíti ki a változatos tartalmu lapot, amelynek előfizetési ára negydedre 6 korone, kiadóhivatala Üllői ut 11 szám alatt van.

* **Főlvétel a tanítónképzőbe.** A sz. Ferenc rendi nővérek nagyszabeni elemi tanítónképzőjébe a jövő iskolai évre való főlvételért f. évi június hó 15 ig kell a felszerelt folyamódványt az igazgatósághoz benyújtani. Az internátusban a havi ellátási díj 70 korona. Kiváratra szivesen küld prospektust az intézet előjárásáig. — A sz. Ferenc rendi nővérek nagyszabeni polgári iskolai évre való főlvételért szintén f. évi június hó 15 ig kell a felszerelt folyamódványt az igazgatósághoz benyújtani. A folyamódványban kitűndő, hogy melyik szakra kér főlvételt. Az internátusban a havi ellátási díj 75 korona. Kiváratra szivesen küld prospektust az intézet előjárásáig.

* **Papegáj** elveszett ki nyomra vezet 50 korona jutalomba részesül. Szatározszki utca 25. sz.

* **Eladó** 85 hektó különböző évi saját termései kitűndő bor. Cim a kiadóban.

* **Köhögés, hurut, rekedtség és elnyálkásodás** ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas féle **hurut szeletke**. Ára 1-20 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagy-várad, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv is kapható.

* **Ki volna hajlandó** III-ik gimnázista fián at délutánként saját lakásán tanítani, szives ajánlatot kérek zárt boritekban a Turul című ár felületbe beadni. Sz. M. nek címmel.

* **„Korona szappan-por”** Nem kell szappan, sem szoda, sem mosópor. Hőfehérre mos, a ruhsnak nem árt, minden csomagon a törvényszéki vegyész tanúsítvány. Egy félkilós doboz ára 25 kgr. ruhára 1 korone. Egyedüli főreklár: Farkas István „Apolló drogeria” Nagyvárad. Telefon 13—02.

IRODALOM

Bakanóták. Géczy Lajosnak két pompás, eredeti dala jelent meg 1917. évi Bakanóták címmel. A dalok szövegét is a szerző írta. Az elsőnek címe: Meghaptam a behívót, második: Még azt mondják, hogy a baka... A szerzőnek számos dala van állandóan műsoron a hangversenyeken s a most megjelent dalok is a legkedveltebbek közé fognak tartozni. A minden tekintetben magyar dalok tele vannak mélységs és szépséggel, nekikieseredett jókedv, sírva-vidámság van bennük s mind a kettő csupa dalca. Amő Nádor Kálmán zeneműkereskedésében jelent meg Budapesten, ára 2 K. Kapható a szerzőnél Nagyváradon.

Az Élet szépirodalmi és képes hat folyóirat (szerkeszti Andor József) folyó hó 29-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Interjúk. Szén. Uj idők, új emberek. Anka János. Versek. Bardócz Árpád. A jámbor fiuk. (Elbeszélések.) Rácz Pál. Idill. (Jelenet.) Szirma Béla. Szívvel lélekkel. (Regény.) Irta: René Bausia; fordította: Kálmán György. Kultura. Hétről hétre. Szerkesztői úzenetek. — A kitűndően megválasztott lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára félévre 10 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, L. Fehérvári-ut 15. Mutatványsságot készítségű küld a kiadóhivatal.

Legújabb táviratok.

Anarchia készül Oroszországban.

Budapest, május 4. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Az orosz munkások Bonzében tartott értekezletükön határozatba vették a birtokok felosztását, a háboru megszüntetését és a bennsz. kormánytisztviselőket letartóztatását követelték.

Carson kevesli az angol veszteséget.

Budapest, május 4. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: Carson kijelentette, hogy nagyobb veszteségre számított, mint amennyit Anglia szenvedett. Ezek a veszteségek a háboru eredményeit nem befolyásolják.

SZÍNHÁZ.

Heti műsori

Szombat délután: János vitéz.
Szombat este: Mágna Miska.
Vasárnap délután: Királynőm meghalok érted...
Vasárnap este: Csárdáskirálynő.

A szombati előadások. Ma délután a János vitéz került színre, a címszerepben Bihari Sándorral, este pedig a Mágna Miska, amelynek kiváló kvalitásait nem kell bővebben méltatnunk az előtt a közönség előtt, a mely mindig csufolásig töltötte meg a nézőteret, amikor ez a pompás operetta színre került.

Királynőm meghalok érted. Villányi Andor színműve, a Királynőm meghalok érted!... vasárnap délután került színre a bemutató szereposztásában.

A Csárdáskirálynő. Tegnap reggel kezdte meg a színhazi pénztár a vasárnap esti előadásra a jegyek árúítását és az

nek pillantott a heti műsort feltüntető műsorra, méltán elsodálkoshatott azon az erőteljes ostromon, amelyet a közönség a pénzár ellen intézett. Megváltozott azonban a dolog, amint egy pillantás a színlapra elárulta, hogy vasárnap este a Csárdáskirálynő kerül színpadra. És csak fokozta a közönség érdeklődését, hogy ezen az estén Stázi-comtes szerepét Csengery Stéfánia, a pozsonyi színtársulat fiatal tagja játssza.

A váratlan vendég. A színház vezetősége már a múlt hét folyamán beakarta mutatni egyik előadásra kétszámú újdonságát: Vajda Ernőnek a fővárosban nagy tetszéssel fogadott A váratlan vendégét, de azt valósággal lehetetlen tette a Csárdáskirálynő sajnos sikere. Így tehát a Váratlan vendég a jövő hét műsorára kerül, amelynek egyik édeskessége lesz.

URANIA mozgószínház	Szombat
	A méregkeverő dráma 3 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.	

APOLLÓ mozgószínház	Szombat
	A kivándorló dráma 3 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.	

VIGADÓ mozgószínház	Szombat
	Maga édes ifjasszony vígjáték 3 felvonásban.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.	

KÖZGAZDASÁG

Vásári árjegyzék:

	Árak	Forgalom
Tészta buncs	K 41.50	mm.
Rors	33.50	"
Árpa	33.—	"
Zab	40.—	"
Tengeri	40.80	"
Burgonya	28.—	"
Borsó	1.40	"
Lenese	1.40	"
Bab	1.80	"
Köleskása	2.00	"

Liszt.

	Árak	Forgalom
Láng	K 1.06	mm.
Zsemle	—70	"
Fehér kenyér	—54	"
Barna kenyér	—50	"

Takarmányféle.

Szénafuvarral 100 kg. ként	K 48—58	—
Szalma	8—10	—
Alom szalma fuvarral 100 kg. ként	7—8	—
Zsupersalma	960	—
Lucerna v. lóhere	60—80	—

Tüzifa.

Bakk árkm. fuvarral	K 30	—
Tölgy	30	—
Cser	35	—

Vegyesek.

Marhabús I. osztályu	K 8—880	—
Óbor literje	6	—
Új bor	4	—
Szilvafalinka literje	10	—
Scess literje	10—1150	—

Mész mm. ként	40	—
Szalonna kg. ként	9.60	—
Verszagyma	—70	—
Fokhagyma	5	—
Barnakenyér	—50	—
Szalonna, nyers friss	9.60	—
Köleskása kg. ként	2	—
Sertéshús	7.40	—
Jahhus	5.60	—
Egy liter kóla	—50	—

Jószágok. — Szarvasmarhaféle:

	Árak K-ban	Forgalom
II. oszt. jármoskőr	6000—6000	36 drb
III. " "	2000—4000	140
Vágómarha élőszul kilója	4.00—4.20	160
Fejőstehén	900—3000	160
Vágótehén klgként	3.50—4	140
1 éves üszőborjú	600—1000	28
" " ökörborjú	540—450	30
Veres borjú klgként	3.00—4.50	36
Birka és kecske	—	—
Bárány párja	80—100	26
Bivalyökör	2400—3600	6

Lovak:

1 pár kocsi	K 3000—6000
1 " igasló I. oszt.	2000—4000
1 " " II. " "	1600—3000
1 " " III. " "	800—2000
1 drb 1 éves csikó	400—800

Forgalom volt 410.

Sertések élőszul kilója:

Malac párja	K 240—640
2 éves sertések párja	420—700
1 " " " "	1000
1 drb hasas koca	600—1000
hízott sertés kilója:	6.80

Falkásertések:

Forgalom sertéséből: Süldő	36 drb
Hízott 240—300 kgr.	K 6.80 10
Félhízott 100—160 " "	drb 22 " 6. 14
Vegyeskocnyú	8. 18
Malacféle	66
1 és 2 évesek	110
Tenyésszokók	17

90 kilón felüli hízott sertésenkül a vételár páronként 45 kiló élett és 4 százalék levonása mellett fizetendő.

Hétvéssár élénk volt, felhajtás kevés. Tartott árak mellett a fejős tehénekben nyilvánul nagyobb kereslet.

ZENE és MŰVÉSZET.

Új „Mária-énekek.” Apacsay István (Csornuss Mihály), kinek 2 Mária ének fűsere nagy elterjedésnek örvend, néhány nap múlva jelenteti meg új, háborús „Mária énekek” tartalmú fűsereit. A dallamos, fűsbemészó motívumok bizonyára általános közkedveltségnek fognak örvendeni. Előfizetni lehet a szerzőnél: Debreczen, Plebánia. A fűsere ára: 2 korona.

Vizvezeték és műbádogos munkákat készít, javításokat jutányosan eszközöl

Fey Rezső örökösei

Szent János-u. 22.
Telefon 532.

*** Gyönyörű rózsás arc a nő legszebb díszje.** Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO krém és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut. 7/B Rimanóczy-palotán.

NYILTTÉR.

HETI ÁRJEGYZÉK:

Vizespohár csiszolt üvegből	—26
Borospohár csiszolt üvegből	—30
Vizeskancsó csiszolt üvegből	1.50
Borospalack csiszolt üvegből	1.50
Teáscsésze fehér finom porcellán	1.—
Teáscsésze színes finom porcellán	1.80
Porcellán vizeskancsó díszítéssel	2.50
Kávésbögre emlék felírással	—70
Fali sőtartó majolika fedéllel	2.50
Majolika vizeskancsó színezéssel	3.—
Teáskészlet aranyozással	10.—
Kávékészlet aranyozással	10.—
Feketéskészlet aranyozással	10.—
Mosdókészlet felszerelve	12.—
Ebédőkészlet aranyozással	40.—
Vizeskészlet színes aranyozással	4.—
Boroskészlet színes aranyozással	4.—
Söröskészlet színes aranyozással	4.—
Tészta készlet finom majolika	5.—
Befőtteskészlet 6 személyre	4.—

Konyha felszerelési áruk.

Főzőedények.

Táblaüveg. Porcellánárak.

Képektervezés művészi

kivitelben. Ablaküvegezés!

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg és porcellán nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

Hasábos és vágott

TÜZIFA

szükségletét a legnagyobb bizalommal csak

JENEI M. CÉGNÉL

szerezheti be

Nagypiac tér, Kugler és Andrányi palota. Telefon 10—13. szám.

Megrendelések pontosan kimérve, kívánatra házhoz szállítainak.

Főszerkesztő:

Dr. KRÜGER ALADÁR

Felolvasó szerkesztő:

Dr. PAPP KÁROLY

**AZ UJVÁROSI
TAKARÉKPÉNZTÁR**
részvénytársaság

ingatlanforgalmi osztálya.

Eladó Nagyvárad-Olaszi, Ujváros és Váralja városrészen több ingatlan, mint azt már az előző számokban hirdettük.

Ujabb bejelentés és megbízásaink szerint

Eladó: Modern felszerelésű 1600 kat. hold területű birtok, kastélyal, ősi parkkal, Dunántuli vármegye székhelyéhez közel, vasútállomás mellett, 2.000.000 koronáért. — Budapesttől 2 órányira Dunántul, vasútállomás mellett 2310 hold ugynevezett hullámos föld, melyből 1800 hold szántó, 340 hold irtás alatt levő bükkfa erdő, 617 hold feltétlen erdőtalaj és 58 hold véderdő. A birtok és erdőségben iparvasút van. A bevéteit ideai termés, élő és holt leltár és lábon álló fa, a vevő tulajdonába megy át.

Bérbeadó: elhalálozás folytán az örökösök részéről 75000 korona évi bértről, 1800 kat. hold területű teljesen felszerelt birtok, vasútállomás mellett, villanyerőre is berendezett napi másfél waggon őrlésű vízimalommal és szeszgyártási engedéllyel. A szeszgyár felépítését az uradalom amortizálja. Élő és holt leltár meggyezés szerint átvehető.

Nagyváradon Olaszivárosrészen:

Egy magánépület, egy 4 szobás és egy 2 szobás lakással, összesen modern mellékhelyiségekkel. Hozzá tartoznak nagy fenyőfa és hárfafákkal ellátott 2 baromfiudvar, dió és egyéb gyümölcsfákkal díszített nagy udvar és kertészlő. A házhoz tartozó kertben 130 nemes gyümölcsfa van, filigória és nagy borspinces. Végül 1800—1400 hold szőlő, részben nemes csemegeszőlővel, továbbá nemes vasmegyes föld nemes napéber és málnával beültetve. Ár: 82000 korona. — Egy szeletes villa-épület két erkéllyel, két 3 szobás emeleti és két 1 szobás földszinti lakosztállyal, a hozzá tartozó parkirosított kerttel. Ár: 35000 korona. A megvételhez 15000 korona szükséges.

Ujváros városrészen:

Szacsavay utcában lévő bérház több lakrészszel 65000 koronáért. Bruttó bérjévedelme 6160 korona, rajta levő I helyű teher 44000 korona. — Nagypiac téren modern emeletes bérpalota 10 lakrészszel és 9 üzlethelyiséggel 350.000 koronáért igen kedvező tétellel terhek átvételére megállt. — Zöldfa utcán egy bérpalota igen kedvező feltételek mellett. — Eladó a fuggóvár helyi állomástól 6 kilométernyire levő 620 holdas birtok, amelyből 450 hold szántó és 170 hold legelő, új cseletházak, kocsik és gépjárművel, megfellelő új istálló, magtár, kocsik és gépjárművel, bekerített tanterddel. E ideán 100 hold buza- és rozsternés van bevetve, úgy ezen, mint egy élő és holt leltár alapján, külön becsülés alapján ugyancsak eladó. A birtok ára 400.000 korona, amelyből 200.000 korona fizetendő. — A nagyvárad határában 3 hold szőlő, nemes gyümölcsfákkal és 2 szobás épülettel. — Biharmegyében Szalárd mellett 60 kat. hold szántó és kaszáló, épületekkel és 25 kis hold szántóföld, a hozzá tartozó nagy koresmaépülettel.

Keresünk megbízást folytán több különféle ingatlant megvételre!

Ugy ezen, mint a már hirdetett ingatlanok eladása és véle ügyében készséggel közlelő felvilágosítást ad személyes vagy levélnyi megkeresésekre

UJVÁROSI TAKARÉKPÉNZTÁR R-T.
ingatlanforgalmi osztálya Nagyvárad, Szent László-tér 5. szám.

2304/1917 szám.

Feladási hirdetmény.

A megyei közigazgatási gazdasági albizottság a 776/1917 KB. számú véghatározata alapján a Biharvármegye Farkaspatak községi volt urbéres 1917 év május hó 24-én a helyszínén Farkaspatak község határában levő urbéresek erdejében d. e. 9 órakor kezdődő, esetleg a következő napokon folytatandó nyilvános árverésen, csoportonként, rakásonként eladom a birtokosság tulajdonát képező erdő területén I-től I-XVII-ig megszámozott kitermelt 15 1/2 rakás csergaly fát, 6 köbméter cserdorongfát, 18 1/2 köbméter cserhasábfát és 13 drb. cserfarudat. — Kikiáltási ár a becslés, melyen alól a fák el nem adatnak. Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtnak el. Kiszállítási határidő bezárólag 1917 év július hó 1-ig.

A becslési iratok és az eladási feltételek hivatalomban naponta d. e. 11—12 óra között megtekinthetők. Magyarcséke, 1917 április 29.

Ertsey Zsigmond
főszolgabíró.

Valódi cérna Grenadinok, batistok és zefirek a legszébb színek és mintákban nagy választékban érkeztek a

Vászon üzletbe.

Beöthy Ödön-utca 1. szám.
Bejárat a kapu alatt.

Fekete batistok előnyös áron.

**ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
Nagyvárad, Bémer-tér.

Befizetett részvénytőke
1.000.000 korona.

Elfogad takarékbetéteket könyvecskékre és folyószámlára s azt előnyösen kamatoztatja. Leszámítol váltókat. Engedélyez előnyös feltételek mellett jelzálogkölcsönöket törlesztésekre. Előleget ad értékpapírokra.

Szent László-egyműködés részvénytársaság Nagyvárad.

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és diszmű bádogos,
vizezeték és villanszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utca.
Zöldfa-épület.

Villanymotor, írógépek, kerékpárok, ellenőrző kasszák és gramafonok szakszerű javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és műszerész munkák elfogadtnak.

Bérmálási ajándékok

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árban beszerezhetők. Ugyanott megveszünk zálogcédulákat tört aranyat és ezüstöt a legmagasabb árban, gyönyörű antik butorok és porcellánok kaphatók

SIMONNÉ

Rákóczi-ut 3. sz.
Régiség és ékszerüzletében.

IZSÁK LIDIA

elsőrendű művészalton

Nagyvárad

Park-szálloda

Nagy Sándor-utca

1417. sz.

Fűzőket a legelő divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kézzel készítenek egyenes tartók, melltartók és háskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett viddékre is küldünk, tisztítószereket és javítószereket pontosan elkészítünk. Szígligeti színház művészainak egyedül szállója.
Telefon: 11-53.

Butorok egyéb ingóságok beraktározására száraz parkettes üzletek,

RAKTÁR HELYSÉGEK

hosszabb, vagy rövidebb időre jutányos ár mellett

KIADÓK.

Tűz és betörés ellen biztosíthatnak.
Nagy Sándor-utca 4. szám.